

BE-A0514_724226_807454_DUT

Inventaris van het archief van het Onze-
Lieve-Vrouwhospitaal te Aalst, (1236) 1256-
1815

Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium

This finding aid is written in Dutch.

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF:.....	3
Raadpleging en gebruik.....	4
Voorwaarden voor de raadpleging.....	4
Voorwaarden voor de reproductie.....	4
Toegangen.....	4
Geschiedenis van archiefvormer en archief.....	5
Archiefvormer.....	5
Naam.....	5
Geschiedenis.....	5
Archief.....	7
Geschiedenis.....	7
Verwerving.....	7
Inhoud en structuur.....	8
Inhoud.....	8
Taal en schrift van de documenten.....	8
Ordening.....	8
 BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN.....	 9
I. Algemeenheden.....	9
II. Het religieus personeel.....	10
III. Kapel, kapelaan en zielenzorg.....	11
IV. Zieken opgenomen in het hospitaal.....	12
V. Privileges.....	14
A. Erfrecht.....	14
B. Vrijstellingen.....	14
C. Lepelrecht en korenhuis.....	14
VI. Goederenbezit.....	17
A. Algemeen.....	17
B. Renten.....	19
C. Gronden.....	20
VII. Processen.....	22
VIII. Vreemd archief.....	23

Beschrijving van het archief:

Naam archiefblok:
Onze-Lieve-Vrouwhospitaal Aalst. Archief

Periode:
(1236) 1256-1815

Archiefbloknummer:
BE-A0514.3783

Omvang:
• Laatste bestanddeelnummer: 117.00

Archiefbewaarpplaats:
Rijksarchief te Gent

Raadpleging en gebruik

VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

De raadpleging is vrij, mits voorbehoud omwille van de materiële toestand van de documenten.

VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Voor de reproductie van archiefstukken gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Rijksarchief.

TOEGANGEN

Deze inventaris is de omzetting van de vroegere inventaris van Griet Marechal (1972) naar het actuele sjabloon voor inventarissen van het Rijksarchief. Let wel: hierin werden enkel de stukken opgenomen die ook fysiek als afzonderlijke documenten in het bestand aanwezig zijn. In bijlage is tevens een regestenlijst opgenomen, waarin ook ontleding te vinden zijn van charters uit de aparte charterreeks van het hospitaal (toegang nr. K182) en uit het cartularium (toegang K181, nr. 1).

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

NAAM

Onze-Lieve-Vrouwhospitaal te Aalst

GESCHIEDENIS

Het archief van het Onze-Lieve-Vrouwhospitaal in het Rijksarchief Gent bestrijkt de periode van 1236 tot ca. 1800. Dat is dan ook de periode die hier besproken zal worden. Voor de geschiedenis van de instelling in de 19e en 20e eeuw kan de bibliografie geraadpleegd worden.

Vaak wordt een oorkonde uit 1236 als oudste bewijs van het bestaan van het hospitaal aangeduid. Er is echter ook een oorkonde uit 1232 die mogelijk gelinkt kan worden aan het hospitaal (zie *Documenten met een verwante inhoud*). ¹In ieder geval moet het ontstaan van het hospitaal gesitueerd worden rond 1220-1230. Een stichtingsakte is niet bewaard en heeft mogelijk ook nooit bestaan. ²In 1242 schonken gravin Johanna van Constantinopel en haar echtgenoot Thomas van Savoye hun kapelanie te Aalst en het Zelhof daar (een domein daterend uit de Karolingische periode) ³aan het hospitaal. Het hospitaal werd dan ook verplaatst naar deze nieuwe site. ⁴

In 1246 kreeg de hospitaalgemeenschap voorlopige statuten, die in 1266 permanent werden. ⁵Het aantal zusters werd vastgesteld op vijf, het aantal broeders op twee. In 1442 werd beslist dat er geen broeders meer in de gemeenschap opgenomen moesten worden. ⁶Het aantal toegelaten zusters werd een aantal keer verhoogd: vanaf 1607 waren er zes, in de 17e eeuw mochten er acht zijn en vanaf 1783 werd hun aantal op negen bepaald. ⁷Het hospitaal was bedoeld voor armen die door ziekte niet in staat waren om te bedelen. Vrouwen konden niet naar het hospitaal komen om te bevallen, maar indien ze getrouwd waren, konden ze er eventueel herstellen. Waarschijnlijk

-
- 1 VAN DE PERRE D., De oudste oorkonden over de stichting van het Onze-Lieve-Vrouwhospitaal van Aalst (1232-1248), in *Het Land van Aalst*, 2019, LXXI, 4, 147-156; VAN DE PERRE D., Correctie en aanvulling. De oudste oorkonden over de stichting van het Onze-Lieve-Vrouwhospitaal van Aalst, 1232-1248, in *Het Land van Aalst*, 2020, LXXII, 3, 127-128.
 - 2 OCKELEY J., Het hospitaal te Aalst van zijn ontstaan tot 1685 in *Een hart voor mensen. 300 jaar hospitaalzusters te Aalst, van de hervorming van 1685/1686 tot heden*, Aalst, 1986, 15.
 - 3 COURTEAUX F., Het oud-gasthuis (1242-1899) wordt hersteld!, in *Het Land van Aalst*, 1960, XII, 2, 61.
 - 4 OCKELEY J., *Het hospitaal te Aalst*, 15.
 - 5 DE BROUWER J., Bijdrage tot de reguliere en sekuliere gemeenschappen in het Land van Aalst gedurende de 17e en 18e eeuw, in *Het Land van Aalst*, 1974, XXVI, 3-4, 179.
 - 6 OCKELEY J., *Het hospitaal te Aalst*, 15 en 19.
 - 7 OCKELEY J., *Het hospitaal te Aalst*, 22; MARECHAL G., Gezondheidszorgen in het hospitaal te Aalst (1686-1796), in *Een hart voor mensen. 300 jaar hospitaalzusters te Aalst, van de hervorming van 1685/1686 tot heden*, Aalst, 1986, 49.

vanaf de 16de eeuw waren de plaatsen voorbehouden voor mensen uit de eigen streek. Tot in de 19de eeuw was een hospitaal een plaats om te sterven, niet om te genezen. Dat was in Aalst niet anders, getuige de lage uitgaven voor geneeskundige zorgen. De focus lag dan ook op religieuze bijstand.⁸ In 1242 kreeg het hospitaal niet enkel een kapelaan en een nieuwe locatie van de gravin en graaf van Vlaanderen, het verkreeg ook het lepelrecht in Aalst. De stad had in dat jaar de toestemming gekregen om een graanhal te bouwen en ze schonk die graanhal aan het hospitaal in ruil voor een jaarlijkse cijns van vier penningen. Met de graanhal kwam ook het lepelrecht: het recht om uit elke zak graan die in de stad werd verkocht een lepel te nemen. Dit lepelrecht gaf aanleiding tot een veelheid aan conflicten en processen (zie in deze inventaris *V. Privileges, C. Lepelrecht en korenhuis*). Toch bleef het nog tot begin 19de eeuw bestaan: het overleefde dus zelfs de Franse Revolutie.⁹ Het lepelrecht was financieel erg belangrijk voor het hospitaal, omdat het betekende dat men zelf geen granen moest aankopen en de overschotten konden zelfs verkocht worden.¹⁰

Op het einde van de vijftiende eeuw werd het hospitaal verbouwd en uitgebreid.¹¹ In 1582 werd Aalst veroverd door de protestanten en waren de zusters gedwongen te vluchten. In 1584 waren de protestanten vertrokken en konden ze terugkeren.¹² Volgens Courteaux had het hospitaal in de 17e eeuw plaats voor een honderdtal zieken.¹³ In 1611 kreeg het hospitaal nieuwe statuten.¹⁴ In 1631 was er een verzoek van de zusters om het kapelaanschap te laten samenvallen met het pastoorsambt van de Sint-Maartenskerk van Aalst, maar dat werd afgewezen. In die periode had het hospitaal ook te kampen met interne problemen. Er werd geklaagd over de discipline onder de zusters en er waren spanningen tussen de zusters onderling. De zusters zouden bijvoorbeeld niet naar de mis gaan zoals voorgeschreven in de statuten, er zou te veel omgang zijn met de buitenwereld en er werd niet gehoorzaamd aan de overste, die vaak zelf niet het goede voorbeeld gaf. Deze problemen losten zich langzaam op na 1684-1686, toen een overste van buitenaf werd aangesteld. Uiteindelijk werden zelfs alle zusters weggestuurd en werd de gemeenschap opnieuw opgebouwd door nieuwelingen (zusters van buitenaf en novicen).¹⁵ In deze periode kwamen er ook nieuwe statuten.¹⁶ Het hospitaal werd niet afgeschaft tijdens de Franse Revolutie, maar de zusters mochten niet langer religieuze kledij dragen. Er kwam in 1797 ook een commissie om de bezittingen van het hospitaal te beheren.¹⁷

8 MARECHAL G., Het hospitaal te Aalst, 47-48, 50 en 54.

9 OCKELEY J., Het hospitaal te Aalst, 30-31.

10 CHERRETTÉ M., Het bezit en de inkomsten van het hospitaal op het einde van het Ancien Régime, OCKELEY J., Het hospitaal te Aalst, 1986, 76.

11 COURTEAUX F., Op. cit., 64.

12 OCKELEY J., Het hospitaal te Aalst, 1986, 21.

13 COURTEAUX F., Op. cit., 65.

14 OCKELEY J., De gasthuiszusters en hun ziekenzorg in het aartsbisdom Mechelen in de 17de en 18de eeuw, dl. 1, Brussel, 1992, 87.

15 OCKELEY J., Het hospitaal te Aalst, 23-28; DE BROUWER J., Op. cit., 181-199.

16 OCKELEY J., De gasthuiszusters, 91.

17 DE WINTER A., De hospitaalzusters van Aalst van de reformatie tot de Franse Revolutie (1685-1789), in Een hart voor mensen. 300 jaar hospitaalzusters te Aalst, van de hervorming van 1685/1686 tot heden, Aalst, 1986, 67.

ARCHIEF

GESCHIEDENIS

Het archief werd waarschijnlijk lange tijd door de zusters zelf in het hospitaal bewaard. Zo weten we dat het in 1582 door hen werd meegenomen toen ze vluchtten voor het protestantse bestuur.¹⁸ Op een bepaald moment moet het archief echter verspreid zijn geraakt, getuige de manier waarop het Rijksarchief het heeft verworven. Dankzij J. Roegiers krijgen we een idee van de verschillende plaatsen waar het archief zich bevond: in het Rijksarchief Gent, het Bisschoppelijk Archief Gent, bij advocaat Jan Moens te Lede, bij Louis de Naeyer te Aalst en in het hospitaal.¹⁹ Tussen 1994 en 2023 werd het archief uitgeleend aan het Stadsarchief van Aalst, waarna het terugkwam naar het Rijksarchief Gent.

VERWERVING

Het archief van het Onze-Lieve-Vrouwhospitaal is in verschillende delen toegekomen op het Rijksarchief. Een eerste deel werd op drie momenten in de 19de eeuw aangekocht. 108 oorkonden en andere documenten werden van professor Serrure gekocht in 1865, 39 documenten van dezelfde herkomst werden aangekocht in 1868 en een aantal andere documenten werd verworven in 1879 (samen met stukken over het begijnhof en het wezenhuis van Aalst). Een tweede deel kwam uit het kathedraalarchief van Sint-Baafs en was al in de periode 1870-1880 geïnteriseerd. Een derde deel betreft stukken die in het Bisschoppelijk Archief bewaard werden.²⁰

18 OCKELEY J., Het hospitaal te Aalst, 21.

19 ROEGIERS J., Het hospitaal van Onze Lieve Vrouw te Aalst. II. Inventaris der bijzonderste oorkonden van 1232 tot de XIXe eeuw, Aalst, 1903, voorwoord.

20 MARECHAL G., Inventaris van het archief van het Onze-Lieve-Vrouwhospitaal te Aalst, Brussel, 1972.

Inhoud en structuur

INHOUD

De oudste stukken in dit archief dateren van de eerste helft van de 13de eeuw, de jongste van het begin van de 19de eeuw. Het gros van de stukken werd evenwel opgesteld tussen de 15de en de 18de eeuw. Het archief is opgedeeld in acht onderdelen. In het eerste (*I. Algemeenheden*) bevinden zich enkele oorkonden en de statuten van 1266.

Het tweede deel (*II. Het religieus personeel*) omvat stukken over de zusters, waaronder het stuk waarmee een nieuwe overste van buitenaf werd aangesteld tijdens de problemen in de 17de eeuw (nr. 6). In het derde deel (*III. Kapel, kapelaan en ziekenzorg*) vinden we onder andere testamenten, jaargetijden en stukken met betrekking tot de aanstelling van kapelaans. Het vierde deel (*IV. Zieken opgenomen in het hospitaal*) bevat stukken die ons een inkijk geven in de patiënten. Het gaat hier echter voornamelijk om buitengewone gevallen (bv. soldaten).

Deel vijf (*V. Privileges*) bevat enkele belangrijke documenten met betrekking tot o.a. de inkomsten van het hospitaal, zoals het lepelrecht, maar ook het recht om bij overlijden van de patiënt de bezittingen die deze bij had bij aankomst te houden. In dit onderdeel zijn heel wat processtukken met betrekking tot het lepelrecht opgenomen.

In deel zes (*VI. Goederenbezit*) vinden we opvallend genoeg nauwelijks rekeningen. Wel zijn er verschillende aktes met betrekking tot de aankoop van gronden en rentebrieven en -boeken. Deel zeven (*VII. Processen*) bevat verschillende processtukken van uiteenlopende aard. In deel acht (*VIII. Vreemd archief*) werden alle stukken opgenomen die geen aantoonbare link met het hospitaal hebben.

TAAL EN SCHRIFT VAN DE DOCUMENTEN

Het merendeel van de archiefbescheiden is in een eigentijdse hand in het Nederlands, Frans of Latijn opgesteld.

ORDENING

Van dit archief werd in 1972 een inventaris opgesteld door Griet Marechal van het Rijksarchief Gent. Zij creëerde een nieuwe ordening uit de verschillende losse delen archief.

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

1	I. ALGEMEENHEDEN
Cartularium op papier: register met oorkonden. (1236-1574), 16de eeuw.	1 deel
2	Statuten door bisschop Nicolaus III van Kamerijk. 1266.	1 katern

II. HET RELIGIEUS PERSONEEL

- 3 Akte betreffende de bevestiging van dezelfde beperking en bepaling van de ouderdom van de zusters door Robrecht van Croy, bisschop van Kamerijk. 1256.
1 charter
- 4 Akte betreffende de bevestiging van de beperking in 1265 door gravin Margareta van het aantal zusters op vijf, door keizer Karel. 24 augustus 1527.
1 charter
- 5 Akte betreffende de bevestiging van de bepalingen over het aantal en de ouderdom van de zusters door kardinaal Granvelle, aartsbisschop van Mechelen. 30 oktober 1574.
1 charter
- 6 Stuk waarmee Karel II beveelt om zuster Catharina Walravens voorlopig te aanvaarden als overste. 6 oktober 1685.
1 stuk
- 7 Beschikking op een verzoek tot dispensatie bij de aartsbisschop van Mechelen voor Marie-Anne van Rijsel. 1687.
1 stuk
- 8 Akkoord tussen J.C. Stuart, douairière van Eugene Onel, en de religieuzen van het hospitaal over de vergoeding voor de verzorging van Elisabeth Stuart, zuster in het hospitaal, met kwitantie. 1699.
1 stuk
- 9 Verzoek van de zusters bij de vicaris-generaal van Mechelen om niet in te gaan op de eis van Marie Peers, vroeger zuster in het hospitaal, betreffende 80 gulden. 10 augustus 1706.
1 stuk
- 10 Ontwerp voor de grafsteen van zuster Catherine Walravens. 1709.
1 stuk

III. KAPEL, KAPELAAN EN ZIELENZORG

- 11 Gecollationeerde kopie van de akte betreffende de schenking van de kapelanij en het presentatierecht van de kapelaan aan het hospitaal door Thomas van Savoye en Johanna van Constantinopel uit 1242. 1697. 1 stuk
- 12 Aflaatbrieven van verschillende kardinalen ten voordele van de weldoeners van de kapel. 26 juli 1504. 1 charter
- 13 Uittreksel betreffende een jaargetijde van ... (z.d.). Notitie betreffende missen en jaargetijden (eind 17de - begin 18de eeuw). Verzoek om inlichtingen over het altaar van Mr. Van Culembourg (1715). Kwitantie van het snijden en vergulden van twee voeten en van het tabernakel, en manden, betaald aan Joannes Michiels (1718). Twee opgaven van de goederen van de kapel (1709 en 1754). Stuk betreffende het wegvoeren van een schilderij uit de kerk (1794). 1709-1794 en z.d. 1 omslag

IV. ZIEKEN OPGENOMEN IN HET HOSPITAAL

- 14 Bevel van de schepenen van Aalst om Jacquemijne, die lijdt aan rode loop, in het hospitaal op te nemen. 4 januari 1623.
- 15 Bevel van maarschalk Turenne om de palfrenier van de graaf van Auvergne in het hospitaal op te nemen. Met bevel van burgemeester en schepenen voor het hospitaal. 1667. 1 stuk
- 16 Stuk waarmee de zusters van het hospitaal zich bereid verklaren om bij uitzondering een lamme persoon te aanvaarden voor de duur van twee maanden. 1684. 1 stuk
- 17 Kopie van een verzoek vanwege het hospitaal dat de magistraat van Aalst zou voorleggen op welke grond zij het hospitaal bevelen zieken op te nemen. Z.d. (17de eeuw). 1 stuk
- 18 Stuk waarin Marie-Anna Deffait afstand doet van al haar goederen aan het hospitaal in ruil voor levenslang onderhoud. 1687. 1 stuk
- 19 Uittreksels van betalingen, verzoeken tot betaling en andere briefwisseling over het verplegen van gewonde en zieke soldaten in het hospitaal. 1684-1695, 1745-1749. 1 omslag
- 20 Staten van de zieke en gewonde soldaten verpleegd in het hospitaal. 1686-1703, 1716-1719. 1 omslag
- 21 Staat van de soldaten opgenomen in het hospitaal, met losse notities over andere jaren. 1710-ca. 1716, 1742-1749. 1 deel
- 22 Betoogschrift van de zusters alleen zieke en geen oude of gebrekkige mensen te moeten opnemen in weerwil van de pogingen van de Heilige Geestmeesters. 1726. 1 stuk
- 23 Ontvangstbewijs van de overste van 100 matrassen, kussens, dekens en lakens van de magistraat. 1747. 1 stuk
- 24 Stukken betreffende verzoeken en toelatingen van de aartsbisschop van Mechelen of zijn vicaris om de lijken van Jan

Gemeen, Cornelis Doms, Pieter van der Speeten en Franciscus Willems, begraven op het kerkhof van het hospitaal, te mogen opgraven en schouwen. 1707, 1711, 1717, 1724.

1 omslag

V. PRIVILEGES

A. ERFRECHT

- 25 Regeling door redemptie van het proces aanhangig bij de Raad van Vlaanderen tussen de erfgenamen van Nicolaas en Gillis de Zadelaere en het hospitaal van Aalst over de erfenis van dezelfde. 1602. 1 stuk
- 26 Getuigenis over het erfrecht door de voogden van het hospitaal van Dendermonde. 1634. 1 stuk

B. VRIJSTELLINGEN

- 27 Stukken over de vrijstelling van het hout- en moutgeld en andere stadslasten. 1660-1662, 1685, 1758. 1 omslag
- 28 Stukken over de vrijstelling van huisgeld. 1664-1682. 1 omslag
- 29 Stukken betreffende de belastingen en de vrijstelling ervan, vooral te Mijlbeke en te Schaarbeke. 1667-1679. 1 omslag

C. LEPELRECHT EN KORENHUIS

- 30 Bevel tot dagvaarding, dagvaarding en veroordeling wegens niet verschijnen van korenhandelaars Pieter de Beyst, Laurens Lock, Jan de Spygelaere en Jan en Pieter van den Schorre voor de Raad van Vlaanderen. 26 maart - 13 mei 1530. 1 omslag
- 31 Stukken in het proces aanhangig gemaakt bij de Raad van Vlaanderen door het hospitaal tegen Jan van Miggheerode, die het lepelrecht weigert te betalen. 1530-1531. 1 omslag
- 32 Twee kopieën van processtukken van hetzelfde proces. 21 augustus 1536, 12 januari 1537 (?). 2 stuks
- 33 Stukken uit het proces voor de Raad van Vlaanderen tussen het hospitaal enerzijds en Heyndrick van Assche, Jan Kint en de koopliedennering van Aalst anderzijds. 27 juni 1657 - 18 oktober 1658.

-
- 1 omslag
- 34 Stukken uit het proces voor de Grote Raad van Mechelen tussen het hospitaal en de koopliedennering. 1667.
1 omslag
- 35 Stukken uit de processen voor de Raad van Vlaanderen en de Grote Raad van Mechelen, betreffende het lepelrecht, met Jan Meersman, Fr. Callebaut, het ambacht der zak- of buildragers en dat van de kooplui. 1670-1673.
1 omslag
- 36 Authentieke kopie van het verschil op twee punten gevonden in de kopie van het vonnis van 1460. 9 maart 1673.
1 stuk
- 37 Verklaring van Jan Janssens, lepelaar, dat Jan Tack geweigerd heeft het lepelrecht te betalen. 22 december 1690.
1 stuk
- 38 Twee stukken betreffende de schatting van het graan verborgen op de zolder van het hospitaal. 1691.
2 stuks
- 39 Stukken betreffende het onderbrengen van paarden en soldaten in het korenhuis. 1693-1694.
1 omslag
- 40 Getuigenis over het lepelrecht te Gent. 1695.
1 stuk
- 41 Stukken in het proces, in beroep voor de Grote Raad van Mechelen, van het vonnis geveld door de Raad van Vlaanderen tussen Anton Hardeyns en anderen, en het hospitaal over het lepelrecht op de haver aan militairen geleverd. 1695-1696.
1 omslag
- 42 Rekwest van het hospitaal bij de Grote Raad van Mechelen tegen Gaspar 't Kint over het lepelrecht en getuigenis dat de Grote Raad competent is in betwistingen over het lepelrecht. 1709.
2 stuks
- 43 Stukken aangaande het proces voor de Grote Raad van Mechelen tegen P. Kiekens over het lepelrecht. 1710-1711.
2 stuks
- 44 Pachtcontract waarbij het buildragersambacht het "opdraghen van den lepel" voor een termijn van vier jaar heeft verpacht aan het hospitaal. 1712.

1 stuk

- 45 Stukken in het proces voor de Grote Raad van Mechelen tussen het hospitaal van Aalst en de abdij van Affligem, met verzoeken om en getuigenissen van de buildragers van Aalst, het hospitaal van Ninove... 1721-1722.
1 omslag
- 46 Kopie van het vonnis van 17 november 1537 in de Grote Raad van Mechelen geveld en van de executiebrieven van 2 december 1636. 1728.
1 katern
- 47 Bevestiging van de rechten van het hospitaal op het korenhuis door de burgemeester en schepenen van Aalst. Ze zijn echter gedwongen er paardenruiven aan te brengen. 1745.
1 stuk
- 48 Los stuk in verband met het lepelrecht. 1759.
1 stuk
- 49 Stukken in verband met het verzoek om van het oude lepelrecht terug te mogen genieten. 1814-1815.
1 omslag

VI. GOEDERENBEZIT

A. ALGEMEEN

- 50 Opgave van het grondbezit van het hospitaal. Ca. 1370. 1 rol
- 51 Opgave van de verpachte gronden. Ca. 1370. 1 rol
- 52 Opgave van het grondbezit, namelijk het land in eigen uitbating, de meersen en de bossen. 1371. 1 rol
- 53 Opgave van het grondbezit in eigen uitbating en de meersen. 1374. 1 rol
- 54 Opgave van het grondbezit, namelijk het land in eigen uitbating, het verpacht land, de meersen en de bossen. 1379. 1 rol
- 55 Opgave van het grondbezit in eigen uitbating. 1401. 1 rol
- 56 Meting van de gronden te Aalst door landmeter M. van Provyse. 1496. 1 katern
- 57 Pachtboek, met de lasten van het hospitaal, de opsomming van de verpachtingen en de pachtcontracten. 25 november 1589-?. 1 deel
- 58 Opmeting door de landmeter van de gronden van het hospitaal in het Land van Aalst gelegen. 1633. 1 rol
- 59 Landboek met kaarten der opmetingen en lijst van renten die het hospitaal verschuldigd is. 1633-1634. 1 deel
- 59 /BIS Akte van opmeting met figuratief plan van de hofstede van Jan Damman, gelegen binnen Carrebroeck. 1648. 1 stuk
- 60 Register van goederen en ontvangsten van de gronden, renten, ... 1795-1814. 1 deel

61	Opgaven van de cijzen in "Oneghem". Ca. 1350.	1 rol
62	Renterol. Ca. 1370.	1 rol
63	Renten ten laste van het hospitaal. Ca. 1370.	1 rol
64	Renten ten laste van het hospitaal. Ca. 1375.	1 rol
65	Renten ten laste van het hospitaal, met latere toevoegingen. Ca. 1375.	1 rol
66	Renten ten laste van het hospitaal. 1379.	1 rol
67	Fragment van een renterol. Eind 14de eeuw.	1 rol
68	Renten ten laste van het hospitaal. Eind 14de eeuw.	1 rol
69	Renteboekje. Eind 14de eeuw.	1 katern
70	Renten afkomstig van Claren Tvoghels en lijfrenten. Eind 14de- begin 15de eeuw.	1 rol
71	Renten ten laste van het hospitaal. Eerste kwart 15de eeuw.	1 rol
72	Renteboek met een lettrine, een kloosterzuster voorstellend. 1479.	1 deel
73	Renteboek (onvolledig). 15de eeuw?	1 deel
74	Kopie van enkele cijnsbrieven en enkele dichtoefeningen. 1505- 1518.	1 deel
75	Boekje van renten buiten Aalst en rekening. 1584-1585.	1 deel

-
- 76 Rekening van de cijnsrenten door ontvanger J.B. Stevens. 1687.
1 katern
- 77 Kwitantie van N. Hanneron, ontvanger van de amortisatie van de dodehandgoederen, van 45 ponden par. voor het hospitaal. 15 april 1516.
1 stuk
- 78 Opgaven van de goederen die het hospitaal mag houden na amortisatie krachtens het edict van 1753 en prijzij de goederen van waarvoor brieven van amortisatie gevraagd worden. 21 augustus 1755, z.d.
2 stukken
- 79 Stukken betreffende testamenten en sterfhuizen ten voordele van het hospitaal. 16de-18de eeuw.
1 omslag
- B. RENTEN*
- 80 Rentebrieven, al dan niet uitdrukkelijk ten voordele van het hospitaal met aanverwante stukken als procuratiebrieven, goedkeuring van verkoop van renten van hogerhand... Voornamelijk gelijktijdige kopieën uit schepenregisters. Eerste helft 16de eeuw.
1 omslag
- 81 Rentebrieven, al dan niet uitdrukkelijk ten voordele van het hospitaal met aanverwante stukken als procuratiebrieven, goedkeuring van verkoop van renten van hogerhand... Voornamelijk gelijktijdige kopieën uit schepenregisters. Tweede helft 16de eeuw.
1 omslag
- 82 Rentebrieven, al dan niet uitdrukkelijk ten voordele van het hospitaal met aanverwante stukken als procuratiebrieven, goedkeuring van verkoop van renten van hogerhand... Voornamelijk gelijktijdige kopieën uit schepenregisters. Eerste helft 17de eeuw.
1 omslag
- 83 Rentebrieven, al dan niet uitdrukkelijk ten voordele van het hospitaal met aanverwante stukken als procuratiebrieven, goedkeuring van verkoop van renten van hogerhand... Voornamelijk gelijktijdige kopieën uit schepenregisters. 1650-1665.
1 omslag
- 84 Rentebrieven, al dan niet uitdrukkelijk ten voordele van het

hospitaal met aanverwante stukken als procuratiebrieven, goedkeuring van verkoop van renten van hogerhand... Voornamelijk gelijktijdige kopieën uit schepenregisters. 1666-1700.
1 omslag

85 Obligaties en leningen. 17de-18de eeuw.
1 omslag

C. GRONDEN

86 Verkoop van een stuk meers te Aaigem tegen 8 s. 6 gr. de roede, door Jan de Leeuw aan Pieter Standaert op 25 december 1657. 19 februari 1658.
1 stuk

87 Stukken betreffende het huizenbezit van het hospitaal te Aalst, o.m. in de Stoofstraat, Nieuwstraat, Verlorenkoststraat, Lange Zoutstraat, het Vissershuisje en de Blekerij op de vismarkt. 16de-18de eeuw.
1 omslag

88 Stukken betreffende het grondbezit van het hospitaal, koop-, pacht- en ruilcontracten van akkers, bossen en meersen in Aalst, buiten de Nieuwstraatpoort en de Zoutstraatpoort, Zandstraatpoort en Molenstraatpoort. 16de-18de eeuw.
1 omslag

89 Stukken betreffende het grondbezit binnen het schependom van Aalst, nl. te Schaarbeke, Mijlbeke en Nieuwerkerken. 16de-18de eeuw.
1 omslag

90 Verkoopakte van drie dagwand land "Wolfsmeire" te Baardegem door Jan Beeckman en Theresia van Hove aan Gillis Beeckman. 25 juli 1720.
1 stuk

91 Verkoopakte van een meers "Santvliet of Santwinkel" te Denderbelle door Carolus Beeckman aan Judocus Beeckman op 16 december 1681. 11 februari 1682.
1 stuk

92 Stukken betreffende de bezittingen te Denderhoutem. 16de-18de eeuw.
1 omslag

93 Verkoopcontract van het land "Den Bosch" te Haaltert voor de wet van Haaltert-Kerksken. 30 maart 1718.

1 stuk

94 Stukken betreffende het Hofvelt te Herdersem. 1684-1689.
1 omslag

95 Stukken betreffende gronden te Lede. 17de eeuw.
1 omslag

96 Pachtcontract van bos en land te Letterhoutem. 6 april 1711.
1 stuk

97 Kwitanties. 1692.
1 omslag

98 Kwitanties. Eerste helft 18de eeuw.
1 omslag

VII. PROCESSEN

- 99 Stuk in verband met de uitvoering van het vonnis in het proces tussen Jasperine Boone en de overste. 29 november 1659. 1 stuk
- 100 Stukken in het proces voor de burgemeester en schepenen van Aalst tussen het hospitaal en Philippine de Visschere. 1684. 1 omslag
- 101 Stukken in het proces tussen Pieter Verheyden, erfgenaam van Jan Standaert, en het hospitaal. 1691. 1 omslag
- 102 Stukken uit het proces tussen de Markies van Bougies en het hospitaal. 1691. 1 omslag
- 103 Proceskosten ten laste van het hospitaal in proces met Bernardus Coppens. 1781-1789. 1 katern
- 104 Losse stukken i.v.m. het hospitaal. 17de-18de eeuw. 1 omslag

VIII. VREEMD ARCHIEF

- 105 Akkoord tussen Pieter Cappelleman en Jan de Kempenere over de nalatenschap van Jan de Smet. 1492. 1 stuk
- 106 Vonnis in het proces voor de schepenen van Aalst tussen Cornelis van Ginderdeure, alias de Haselerre, pachter van de korenaccijns te Aalst, en Joos Zeghers, proost van het Sint-Cornelisgodshuis te Ninove. 3 december 1538. 1 stuk
- 107 Akte van afstand door de erfgenamen van Cateline van Somerghem van al hun rechten op verschillende stukken land t.v.v. Charles Goethals tegen 12 ponden gr. 17 maart 1616. 1 stuk
- 108 Kopie van de apostille in margine van 18 november 1649 op verzoek van het hospitaal van Geraardsbergen en de Vier Leden van Vlaanderen over vrijstelling tijdens de oorlog met Frankrijk. 4 april 1650. 1 stuk
- 109 Wezenrekening. Ca. 1651. 1 katern
- 110 Stukken betreffende de sterfhuizen van Marie van der Houven en Romain de Visschere. 1662 en 1681. 2 katernen
- 111 Testament van Franchijntien D'Hondt. 1683. 1 stuk
- 112 Rentebrief ten voordele van de confrerie van Sint-Jacobs. 1684. 1 stuk
- 113 Verzoek door Marie Caterine Pittem, weduwe van Fr. Pieteurs, wijlen griffier van Denderhoutem, om een vrijgeleide. 1720. 2 stukken
- 114 Stukken betreffende de goederen van de familie de Ruddere en J. Dommer, hoofdbaljuw van het land en markizaat van Rode. 18de eeuw. 1 omslag
- 115 Rentebrief ten voordele van de armen van Herlinkhove. 1769. 1 stuk

- 116 Rentebrief ten voordele van de armen van Pollare ten laste van Fr. Van Neyghem. 29 februari 1776. 1 stuk
- 117 Renteboek van de kapellen van de lazarij te Aalst. 16de eeuw. 1 katern